

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
A „MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG“ KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

Egészévre 2 frt 60 kr.
Félévre 1 „ 30 „
Negyedévre 70 „
Egyes szám ára 6 krajczár.

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos
ZSITVAY NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

XIII. Alfonz spanyol király.

Az egész világ érdeklődéssel várja kimeneteletét annak a háborúnak, a mely a spanyolok és északamerikaiak között Kuba szigete elbirtoklásáért megindult. A háboru kimenetele ma még kétséges, ámbar az eddigi jelek a spanyolok verekedésére mutatnak. De ha tekintetbe vesszük, hogy a harc javarésze nem szárazföldön vikatik meg, hanem a sik tengeren hadihajóival, torpedóival áll szemben egymással a két ellenfél, a döntő ütközet sorsa iránt megoszlik a nézet.

A multkor Mac Kinley mutatott be olvasóinknak e helyen, ma a spanyol fiatal uralkodóját, XIII-ik Alfonznak, a kiskoru spanyol királynak jól sikerült arczképét közöljük.

Alfonz spanyol király 1886-ban született, tehát még nincs tizenhárom éves sem s így a kormányzás gyepelőjét helyette édesanya, Mária Krisztina királynő vezeli, a ki hü odaadó államtanácsosaival élén intézi az ország sorsát. A kis király természetesen nem is folyhat még be az ország kormányzásába, hanem egy leendő uralkodónak szükséges tudnivalókat, ismereteket sajátít el jó könyvekből és tudós mesterek oktatása alapján.

Mikor aztán a királyi anya végez a komoly politikusokkal s az aranygalléros hadvezérekkel elintézte a hadjárat továbbviselésére szükséges tanácskozásokat, megállapította velük közösen a

teendő intézkedéseket, besiet serdülő fiához, maga mellé ülteti s az anyai szeretet gyöngéd szaván mesél neki a hősokról, a büszke nemes elődokról, a kik annyiszor háboruba mentek, harczba szállottak a nemzet dicsőségeért, igazaiért és hatalmának megszilárdításáért.

A gyermekkirály hallgatja az anyai szózatot, miközben távol, messzi távolban dübörögnek a hadihajók ágyui az Oczeán csön-des vizén, Kuba körül.

Bármilyen szemüvegen is nézze az ember ezt a tengeri harczot, melynek biztos képét az óriási távolság miatt tisztán még ma sem látjuk, rokonszenünk a spanyolok felé hajlik.

Vajjon ha ez a gyermekkirály csak egy évtizeddel is korosabb volna s ősei bátorságából, kitartásából és elszántságából merítve erőt, maga vivná meg a harczot az újvilág nagyhatalmával szemben: nem gyünné-e le hatalmas ellenét s tenné erőssé ismét a régi dicsőségről álmódó nemzetét újra? A végzet másként döntött. Gyerme-

király, gyöngé női kéz intézi a haza sorsát Spanyolországban, de egész Európa rokonszenve kíséri azt a küzdelmet, melyet végez nemzete jövőjeért és dinasztiaja fenmaradásaért. Mert ha ez a háboru balul üt ki reá nézve, ugy a kis király majd egy tönkrement, koldus országot kap apái öröksége gyanánt a hajdan hatalmas Spanyolország helyett.

XIII. Alfonz spanyol király.

A drága kenyér.

A buza ára 11 frtről április havának utolsó részében 15 frt 40 kr.-ra szökött, sőt május hó 10-ikén a 16 frtot is megütötte. Ez a hallatlan drágaság részben a múlt esztendő rossz aratási eredményének tulajdonítandó, részben pedig annak, hogy Spanyolország s Amerika között háboru ütven ki, az amerikai buzabehozatal szünetel. De még drágább lett a liszt meg a kenyér, a szegény ember betevő falatja, a mit a világ minden részében sulyosan éreznek, így p. o. Olaszországban a kenyérdrágaság egész forradalmat okozott s a gazdag Franciaország is annyira ment, hogy egy időre megszüntette a buzavámokat. Ennek persze sok hasznát nem vette, mert a világ buza-készlete igen csekély s a kereskedők, a kiknek kezében van a buza, a leszállított vám daczára sem adják azt olcsóbban, mint addig adták, így hát csak néhány gabonaüzér nyert, de nem a fogyasztók. Ugyanez történnék nálunk is, ha a buza vámját egy időre megszüntetnénk, mint azt Ausztria kívánta. Az állam elesnék a vámjövedelemtől, de ezt nem a szegény emberek, hanem a buzával üzérkedők nyernék meg. Egyelőre tehát tehetetlenek vagyunk a kenyérdrágasággal szemben. A terméskilátások azonban kedvezők s így aratás idejére minden valószínűség szerint olcsóbbá válik a buza s ezzel együtt a kenyér ára is.

Magyarországon azonban nemcsak a fogyasztók, hanem a termelők érdekei is számba veendőek, mert hisz több mint fele az ország népességének termeléssel foglalkozik; a mezőgazdasági termeléssel foglalkozóknak pedig az az érdeke, hogy minél magasabb legyen a buza ára, mert ők akkor jutnak a legnagyobb jövedelemhez.

Sajnos, gazdáinknak nem sok hasznok van a magas buzaárból, mert mit ér ez, ha nincsen eladó buza. Sőt a kisgazdák nagy részének még óriási kára is volt ebből a múlt évben, mert aratás előtt eladta a reménybeli termését az akkori alacsony árban; arra jöttek az elemi csapások, a termés tönkrement, a buza ára felszálts az olcsó árban eladott, de meg nem termelt buzát drága pénzzel kellett pótolni. Száz és ezer kisgazda ment így tönkre a múlt évben. Eladott p. o. júniusban 100 métermázsa buzát előre — a legjobb esetben — 6 frtért. Kötelezte magát ennek aratásakor való átadására. Kapott a vételárban 600 forintot. Igen, de 100 helyett csak 50 métermázsa buzája termelt, a buza ára pedig aratás után 6 frtről 12 frtra ment fel. Most már pénzért kellett beszereznie a hiányzó, de lekötött 50 métermázsa buzát, a mi 600 frtba került. Az ő valóságban átadott 50 métermázsa buzája is ugyanannyit ért, tehát 600 frtot veszített az

üzletlen. Hányan, de hányan lettek ilyen üzletek következtében a gabonauzsorások áldozataivá!

Közvetlen aratás előtt, a jó terméseredmény reményében, most is bizonyosan lejjebb száll a buza ára. De azért óva intjük a kisgazdákat, ne adják el előre gabonájukat az ügynököknek, a kik már is megkezdték működésüket. Ez a legdrágább pénz a világon, a mit előre eladott gabona árában dug zsebre a kisgazda, mert azok a kis, falusi gabonaüzérek csak iszonyu nyereség reményében mennek bele az üzletbe. Minél tovább áll a gabna a magtárban, annál jobb. Természetesen ezt könnyebb tanácsolni, mint keresztül vinni, de ma már ennek is megvan a módja.

Rövidesen meglesz a hitelszövetkezeti törvényünk s akkor minden község, melynek lakosaiban van egy kis életrevalóság, megalkothatja a maga hitelszövetkezetét, a mely a központtól olcsó pénzt fog közvetíteni a tagjai számára. Ma-holnap lesz tehát tisztességes hitelforrás is kisgazdáink s kisiparosaink számára.

A termények értékesítése tekintetében sem állanak többé tanácstalanul. Múlt számunkban közöltük, hogy a „Hangya“ már megalakult s mindenütt szívesen közbenjár, a hol értékesítő szövetkezetet akarnak létesíteni. Az értékesítési szövetkezet pedig arra való, hogy az folytonosan tájékozódván felülről, a belépő tag terményét jó időben, kedvező piacra juttassa.

Igy állván a dolgok, nem győzzük eléggé olvasóink figyelmébe ajánlani a szövetkezeti ügyek iránt való meleg érdeklődést, mert a mai viszonyok között csakis a szövetkezés mentheti meg a szegény embereket egyik legnagyobb ellenségüknek: az uzsorások karmai közül.

Országgyűlés.

Múlt héten fogott hozzá a Ház a **mezőgazdasági és ipari hitelszövetkezetekről** szóló törvényjavaslat tárgyalásához.

Neumann Armin előadó a pénzügyi és igazságügyi bizottságok nevében ajánlotta elfogadásra a törvényjavaslatot. Azzal kezdte, hogy a múltban alakult hitelszövetkezetek nagy része a népen nem segített, mert ugyszólván uzsorakamatokat szedtek. Vannak azonban a szövetkezetek közt, dicséretre méltó, példás kivételek, s ezek közül első sorban a „Hazai szövetkezetek központi hitelintézete, mint szövetkezet“ és annak buzgó és fáradhatatlan elnöke gróf Károlyi Sándor említendő, kinek apostolkodása folytán e központi hitelintézet kötelékébe körülbelül 400 szövetkezet lépett be, melyek helyes irányban működve, áldásdus tevékenységet fejtenek ki.

Barta Ödön: Az állam képviselői a múltban semmit sem tettek a kis emberek létének biztosítására; ha be is nyújtottak egy javaslatot, azt agyon-tanácskozták. Sőt gazdasági politikájával még inkább ártott neki, mint segített. Aggályai vannak, mert a közszabadságok megtámadását és megsértését látja

a javaslat egyes intézkedéseiben. A központi szövetkezetek szervezésénél az állam nagy tulsulyt kap, a mit nem tart helyesnek. Világosan kitűnik a javaslatból, hogy a kormány a szövetkezeteket a kezei közt akarja tartani. A javaslat által kilátásba helyezett állami segítyt nem találja sem alkalmasnak, sem elegendőnek. Kénytelen konstalálni, hogy Magyarországon a legmostohább bánásmódban éppen az államfentartó elem, a kisbirtokosok és iparosok részesülnek. Határozati javaslatot nyújt be, hogy a postatakarékpénztár betét-állományát a létesítendő központi szövetkezet útján a létesítendő szövetkezetek hitelgényeinek kielégítésére fordítsa s hogy a mezőgazdasági hitel általában a jegybank üzletkörébe fölvétessek.

Kristóffi József a javaslatot égetően szükségesnek tartja. A földmivelésügyi miniszternek figyelmébe ajánlja a falusi és gabonauzsora korlátozását. Az eladósodott kisbirtokost csak a hitelnek nagybórmérvü nyújtásával állíthatjuk talpra. Ily ezélra a pénzpiaczon nem igen lehet pénzforrást találni s ezért gondoskodni kellett, hogy önségely útján a szövetkezés segítségével nyujtassék ez a nagyobb hitel. Örömmel konstalálja, hogy e javaslattal a szövetkezeti szellem fel fog lendülni. A javaslatot elfogadja.

Komjáthy Béla helyesnek találja, hogy a kisemberek sorsán segíteni akar a kormány, de ezt a jelen törvényjavaslattal nem véli elérhetőnek, mert az csak az állami mindenhatóság továbbterjesztésére fog szolgálni. A **Barta Ödön** határozati javaslatát fogadja el.

Miklós Ödön külföldi példákkal bizonyítgatja a törvényjavaslat üdvös voltát. A német hitelszövetkezetek is kiesiben kezdték s ma már száz milliók fölött rendelkeznek.

Biró Lajos kifogásolja a törvényjavaslatnak azt az intézkedését, hogy csak a hatóságok közreműködésével lehet hitelszövetkezeteket alkotni. Még a papnak sem engedi meg, hogy alakítson szövetkezetet, pedig az a kéz, a mely áldást nyujt az oltáron, áldást teremthetne ezen a téren is.

Meltz Oszkár is az állami beavatkozás tulnag és szükségtelen voltát fejtegeti. Egyébiránt ő is, mint az előtte szólók, elismeri, hogy a szövetkezeti törvény lelkiismeretes végrehajtása igen üdvös hatással járhat a kis emberekre. Eppen ezért általánoságban valamennyien elfogadták a javaslatot, csak a részletes tárgyalás során igyekeznek majd oda-hatni, hogy a kormány beavatkozási jogának a szövetkezetek fölött szűkebb batárt vonjanak. A tárgyalást folytatják.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Változás a trónon. Az udvari körökből az a hír szivárgott ki, hogy ő felsége I. Ferencz József már teljesen ki van fáradva az uralkodás gondjaiban, különösen legutóbb az osztrák állapotok nagyon elkedvetlenítették. Eppen ezért csak azt az időt várja be, a mikor osztrák császári jubileumának ünnepei bevégződnek, akkor aztán lemond a trónról és átadja az uralkodás gondjait Ferencz Ferdinándnak. Hogy

a betegségéből fölépült főherceget a maga oldala mellé vette s ő maga oktatja ki az uralkodás feladataira: ez egyszerűen előkészület ennek az elhatározásnak végrehajtására. Miután már többször volt arról szó, hogy ő felsége megválí az uralkodás gondjaitól s ennek daczára hála Istennek a mai napig is erejének s egészségének teljes birtokában uralkodik, ennek a hirnek sem adhatunk feltétlen hitelt. Ferencz József nem csak király és császár, hanem államférfi, a kinek a figyelmét nem kerülhette el, hogy éppen a mai nehéz viszonyok közt az ő bölesességére és tapasztalataira nagy szükség van.

Közös költségvetés. A közös pénzügyminiszter megbizásából szét osztották az összeülő delegáció tagjai között az 1899-ik évre vonatkozó közös költségvetést. A közös költségvetés 164.378,382 frtra rug, a melyből a hadügyminiszterium szükséglete 157.866,522 frtot tesz ki, tehát 37 millióval magasabb a tavalyinál. Ez a 37 millió tulkövetelés a Magyarországnak a mai kvóta szerint is 12 millióval való újabb megterhelését jelenti. Ez az óriási összeg fegyvernemüekre, hadi anyagokra s erodítési intézményekre kell. De hát mi ezélja van béke idejében a nemzet ily borzasztó megterhelésének, van-e komoly szükség ily rendkívüli póthitelre, mely megbéníthatja egész gazdasági életünket?! — azt a hadügyminiszter az indokolásban még csak nem is közli. Minek is fárasztaná magát! A delegátus urak valószínűleg semmit sem fognak szólni ehhez a rendszertelen oktan követeléshez, hanem beadják a derekukat és szó nélkül engedik a rengeteg adó kirovását a népre.

Megrendelt bizalom. A függetlenségi és 48 as Kossuth-párt ezidőszerint népgyüléseket rendez a vidéken az önálló vámterület és nemzeti bank létesítése érdekében. A maint a kormány tudomávesz az ilyen gyülések tartásáról, azonnal meghagyja az illető vidékek hivatalos korteseinek, hogy ők meg rendezzenek pártértekezleteket, melyekben siessenek kifejezésre juttatni, hogy nekik nem kedves semmi egyéb a föld kerektségén, csak Bánffy miniszterelnöksége és a most uralmon lévő rengetegül böles kormány. Hogy ezeknek a bizalmi gyilatkozatoknak még a szövege is egyforma, az azt tanúsítja, hogy azok itt készültek Budapesten a miniszterelnökségi kortesmühelyben. Ilyet rendelt meg Bánffy Dezső Hajdu-Böszörményből s ilyet rendel meg legközelebb Rimaszombatból, hol vasárnap szintén szélsőbali népgyülést hirdetnek. A megrendelt bizalmi gyilatkozatok így hangzanak:

Vonatkozással a Kossuth Ferencz és pártja által városunkban rendezendő népgyülésre, a hajdu-böszörményi szabadelvü pártkör kifejezést kívánt adni Nagyméltóságod s a hazafias magyar kormány iránt való rendületlen bizalmának. Fogadja Nagyméltóságod hazafias érzületünknek lelkes megnyilatkozását.

Ez a kormánypárti eljárás nem új ugyan, de szörnyen — hülye.

Az éhes Ausztria. Most, hogy a magas buzaárak miatt a kenyér drága lett, Ausztria azzal a kívánságával fordult a kormányunkhoz, hogy szüntesse meg a gabonavámokat. A gabonavámok a magyar

termelést védelmezik a külföldi termények beözönlése ellen; minden métermázsa Magyarországra behozott búzáért s rozsért 1 frt 50 krt kell fizetni. A mi mezőgazdaságunknak szüksége van erre a védelemre, mert gazdáink a nálunk olcsóbban termelő államok szabad versenye mellett meg nem élhetnének. Azt kívánta tehát az osztrák, hogy mi adjuk fel a magyar gazdák védelmét azért, mert ő így olcsóbb kenyérhez vél jutni. A kormány azonban — engedve a közvélemény nyomásának — elutasította az osztrák követelést. Most tüzet okád ellenünk az osztrák, pedig hát nincs igaza. A magyar gazdák évek hosszú sora óta szenvedtek az alacsony gabonárak miatt, nem volna e szerint igazságos, hogy ha most elütnénk őket a jó buzaáraktól — különösen a mi kedves szomszédunk kedvéért s néhány gabonaüzér zsebének a javára.

Külföld.

Spanyol-amerikai háború. A manillai ütközet óta az ellenséges hajórajok még nem találkoztak, tehát a döntő ütközet még nem történt meg. Usupán apróbb összeütközések történtek amerikai és spanyol hajók között, a mi azonban a helyzetet semmiben sem változtatta meg. Ugy látszik, az amerikaiak tulozva bocsátották világnak a Fülöp- (Philippi) szigetek mellett aratott győzelmük hírét. A sziget őrizetével megbízott spanyol hajórajt tényleg elverték, de ezzel még a sziget korántsem került a birtokukba, mert ezt 25.000 főből álló spanyol katonaság őrzi. Ezt tehát még kemény munka elvenni a spanyoltól. Még keményebb falat lesz Amerikának Kuba szigete, a hol a spanyolnak — a felkelőket is beleszámítva — mintegy másfél-százezernyi hadi ereje van. A kubai csapatok bátor magatartásáról máris szerzett egy szomorú tapasztalatot Amerika, amennyiben Kubába szállított szárazföldi csapatjait a spanyol alaposan visszaverte; e szerint első közelítési szándéka meghiúsult. Most az Unio elnöke hír szerint 60 ezer főből álló csapatot akar Kubára szállítani. Ez azonban igen kockázatos vállalat, mert először is a spanyolok atlanti hajóhadát kellene még megsemmisíteni, azután ha szerencsésen partra jut is, a kubai sárgaláz kegyetlenül bánik el a klímához nem szokottakkal, a megmaradottakkal pedig majd végeznek a spanyolok golyói. Mig az Atlanti-óceánon ekként készülnek az erőmérkőzésre, addig Spanyolországban valóságos forradalom dúl. A vesztett ütközet híre s különösen a kenyérdrágaság okozta inség miatt az elkeseredés tetőpontjára lépett. Madrid, a főváros ostromállapot alatt van. Alfonz gyermekkirály trónja ugyancsak inog; ilyenkor azt teszi a nép felelőssé a szerencsétlenségért, a ki legfelül áll. Valószínű azonban, ha a spanyol fegyvernek győzelmet sikerül kivívni, ez helyreállítja a békét a királyi család és a nemzet között.

Forradalom Olaszországban. Olaszországból szomorú híreket veszünk. A buza szertelen megrágu-lása nagy inséget okozott a különben is szegény országban. A nyomorban szenvedő nép tüntetésekkel ad kifejezést elégedetlenségeinek. Ezek a tüntetések május eleje óta folynak országszerte, most már zavargásokká s véres összeütközésekké fajultak. A zavargást különösen a szocialista bujtogatók mérgezik el, a kik felhasználva a nép elégedetlenségét, forradalmat igyekeznek szítani, a minek célja

a királynak trónjától való megfosztása s a köztársaság kikiáltása. Nápolyban s Milánóban valóságos ütközetek folytak le a felfegyverkezett polgárság s katonaság között; a felizgatott tömeg találmegetéssel veti magát a szurony elé. Milánóban nemcsak a katonaság puskája ropogott, de az ágyu is megdördült. Egy apáczakolostort foglaltak el a tüntetők s ott küzdöttek meg a katonasággal, mely ágyuval ostromolta meg az épületet. A táviratok a halottak százairól beszélnek, kik az utcái harcokban estek. Kitört a lázongás Nápolyban is, a hol kihirdették az ostromállapotot s melyet egész Lombardiára kiterjesztenek. Veszélyben van az olasz király személye is, a ki most Turinban tartózkodik az ottani kiállítás megtekintése végett. A lázadók a kiállítást is felakarták gyújtani, a mi szerencsére nem sikerült. A zavargás tehát most már egészen a forradalom jellegét vette el, melynek éle a királyi család ellen irányul. Azonban az olasz hadsereg teljesíti kötelességét s rövidesen helyreállítja a belbékét, habár sok szegény, félrevezetett ember vére árán is, a kiknek nagy része azt sem tudja, miért kellett kiontatnia a véré.

MI UJSÁG?

„Független Újság“ regénymelléklete. A most folyó regénymellékletünket technikai akadályok miatt ehhez a számhoz **nem csatolhattuk.** Jövő számunkhoz azonban a rendes négy oldalnyi melléklet már ismét csatolva lesz.

Ő Felsége a király kedden este a fővárosba érkezett s hosszabb ideig fog itt tartózkodni.

Emlékeztető az 1848 49-iki napokra. 1848 május 8. A pártütő Jellasi báni-értekezletet tart Zágrábban. Az értekezlet abban állapodik meg, hogy a dalmát-szlavon-horvát tartománygyűlést a magyar kormány mellőzésével önkényűleg jun. 5-ikére összehívja.

1849 május 9. Az erdélyi oláhok a balázsfalvi gyűlés előkészítése céljából Nagy-Szebenben titkos értekezletet tartanak.

1848 május 10. István nádor királyi helytartó felszólítja Jellasi horvát bánt, hogy törvénytelen rendeleteit vonja vissza.

1849 május 11. Báró Hrabovszky János altábornagy s pétervárad hadtestparancsnok Horvátország kir. biztosául neveztetik ki.

1849 május 12. A francia külügyminiszter egy interpellációra válaszolja, hogy arra törekszik, miszerint az oroszoknak Magyarországra való betörését megakadályozza.

1848 május 13. Szerb nemzeti gyűlés Karlóczán. Rajasich érsek bujtogató beszédet intéz az egybegyűltekhöz. „A szerb nemzet megváltásának napja — ugymond — elérkezett;“ szervezkedjenek tehát. Erre a gyűlés Suplikác István határőrvidéki ezredes szerb vajdának kiáltja ki.

1849 május 14. Paskievics 120,000 emberrel bejön Magyarországra.

Arad város az öreg honvédeknek. A vértanuk városában a rendőrkapitány olyértelmű javaslatot terjesztett a tanács elé, hogy a város az agg honvédek részére öt éven át évi 600 frtos segélyt szavazzon meg. A város hazafias fejei hajlottak az okos szóra, megszavazták a segélyt s annak kiosztásával a honvéd-egyletet bízták meg. A legnagyobb elismeréssel kell adóznunk e nemeslelkű hazafias eszelkedeteért a vértanuk városának, mely nem engedi agg napjaikra a koldusbotra támaszkodni a szabadságharez dicső hőseit.

Kisiparosok győzelme. A budapesti kamarai választások a kisiparosok győzelmével végződtek, összes jelöltjeik bejutottak az iparkamarába, míg viszont a nagyiparosok jelöltjei mind kibuktak. Így reményleni lehet, hogy a kisipar fejlesztésének szószólói fognak akadni az ország legnagyobb iparkamarájában.

Házkutatás egy kanonoknál. Esztergomban az a feltűnést keltő eset történt, hogy a rendőrség a sajtóbírósg végzése alapján megjelent Mally János kanonoknál s a „Narodni Noviny“ czimű lap néhány példányát lefoglalta és magával vitte. A főkáptalanban ő az egyetlen főpap, a ki hűséges olvasója és támogatója a hazafiatlan lapoknak.

Eltűnt pénzügyőr. Orsováról eltűnt Baross Gábor volt pénzügyőri fővigyázó, a kit januárban nyugdíjaztak. Néhány nappal ezelőtt este a Cserna hidján megtalálták a sapkáját és egy tizenkét ives panaszíratot, a miből azt gyanítják, hogy öngyilkosságot követett el.

Almában kiugrott az ablakon. A zágrábi országos színház minapi előadása alatt borzasztó módon vesztette életét Szvoboda színházi fodrász. A második emeleti ruhatárban elaludt s hirtelen felriasztván, álomittasan az hitte, hogy az ajtó van előtte, villámgyorsan kiugrott az ablakon és halálra zuzta magát.

Az erdélyi ref. püspök börzespekulációja. Szász Domokos erdélyi püspök a lapok hírei szerint több mint százezer frttal károsította meg szerencsétlen börzespekulációi révén az erdélyi ev. ref. egyházat. Szász Domokos ugyanis még 1895-ben 500 drb 350 frt névértékű részvényt vett az erdélyi ev. ref. egyházkerület részére, a részvények értéke azonban egyre eszikken s ma már 200 frtnál is jóval alább szállott az értékük. Az igazság kedvéért meg kell azonban jegyezni, hogy ez a tőzsdejáték az egyházi tanács beleegyezésével történt s a püspök megelőzőleg már mintegy fél millió forintot nyert.

Belefulladt a buzába. Szomoru véggel mult ki a multkoriban Mezőkövesden a szép 17 éves Kertész Borbála. Most vesszük hírét, hogy a buzakereskedő magtárában többedmagával dolgozgatva, a kis Borbála pajzánságából megakadályozta a buzának a csatornán való lefolyását. E közben megesuszott a lába s fejjele a csatornába esett a leány s több métermázsa buza reáomlott. Nagy részvétellel temették el a szép Borbálát, a ki így életével fizetett a jókedvéért.

Ásatások a vesztőhelyen. A tizenhárom vértanuk kivégzési helyére már régi a gyanu, hogy a vértanuk közül, a kiknek sirjai ismeretlenek, az egyik ott van eltemetve. Mindeddig azonban se koporsóra, se esontokra nem akadtak és nem is volt semmi, a mi ezt a gyanut erősítette volna. A napokban egy glogováczi sváb gazda bement Aradra és azt jelentette Salacz Gyula polgármesternek, hogy a vesztőhelyen, az emlékkőtől nem messze, egy gödör van, a melyeknek az alakja a siréhoz hasonlít. Azt is fölemlítette, hogy a gödör körülbelül azon a helyen van, a hol — állítólag — a bitófák föl voltak állítva. A polgármester azonnal megbizta Virágh Lajos főmérnököt, hogy a gödröt vizsgálja meg és ásatásokat eszközöltessen. A főmérnök kiásatta a gödröt, de nem akadt koporsóra vagy esontokra; a gödör valószínűleg süppedés következménye. Mindazonáltal — mivel tényleg nincs kizárva, hogy a vértanuk közül az egyik a vesztőhelyen van eltemetve, a főmérnök az aradi tanácsülés elé javaslatot terjesztette be az iránt, hogy az emlék körül fekvő Biró-féle szántóföldekből a vesztőhely területét sajátítsák ki s a területen esetleg később folytassák a kutatásokat.

Munkácsy Mihály állapota. Munkácsy Mihály egészségi állapotában örvendetes javulás állott be. Jebecker dr. az endenichi főorvosa, már azt is megengedte, hogy a beteget neje meglátogassa. Munkácsyné előtt kijelentette az orvos, hogy bizton reméli, hogy a beteg művész rövid idő alatt elhagyhatja a szanatóriumot. Jebecker orvos gyógymódja különösen abból állott, hogy a beteg környezetéből mindent eltávolított, a mi őt multjára emlékeztette. És csakugyan a mester ismét érdeklődni kezdett az események iránt, olyannyira, hogy most már rendszeren olvas ujságot. Néhány nap óta öreg szolgája is rendelkezésére áll ismét a mesternek.

Magyar huszár az amerikai hadseregben. Az amerikaiak szárazföldi hadserege tudvalevőleg nem igen tartozik a világverő hadseregek közé és bizony most, a mikor tartani lehet attól, hogy a spanyol hadihajókról esetleg sikerülni fog nagyobb számú spanyol csapatnak partra szállani, a yankeék a szárazföldi hadsereg megerősítésén fáradoznak. Az európából Amerikába szakadt mindenféle ember közül bizonyára akadni fog elég, a ki a csillagos lobogó védelmére felesküszik, ily módon remélve babérhoz és főként dollárokhoz jutni. Nem valószínűtlen, hogy a magyarországi kivándorlottak között is fog akadni elég, ki szintén beáll az amerikai hadseregbe, harcolni a spanyolok ellen. Mint értesülünk, az amerikai hadseregben szolgál törzstiszti ranggal egy volt magyar huszártiszt, Szily László. Az aránylag még egész fiatal ember, fia Szily Lászlónak, Baranyamegye nyug. alispánjának. Szily László a katonai pályára készülve kitűnő eredménnyel végezte el a hadiiskolát. Nagy műveltségénél fogva az idegen nyelvek közül francziául, angolul, néme-

tül, horvátul és oroszul beszél, rokonszenves föllépése nagy jövőt biztosítottak volna neki hadseregünkben is. A 12., a walesi herceg nevét viselő huszárezredben volt még rövid idővel ezelőtt főhadnagy és Lembergben volt garnizonban. A mint sok fényes kilátást Magyarországon tönkre tett már a kártya, Szily László főhadnagy is játszott és vesztett. Vesztett oly nagy összeget, hogy azt előteremteni nem tudta. Ez rövid idővel az amerikai és spanyol háboru kitörése előtt történt. A főhadnagy kénytelen volt leköszönni tiszti rangjáról és elhatározta, hogy belép a nagy, szabad Amerika hadseregébe. Előzetezen biztosított magának az őrnagyi rangnak megfelelő állást az amerikai hadseregben, a hol azt annál könnyebben elérhette, mert harcászati képzettséggel bíró osztrák-magyar tisztre ugyancsak nagy szüksége van Amerikának és mikor zsebében volt a megfelelő patens, utra kelt Amerika felé. Hamburgból küldötte Pécsre hadkiegészítő parancsnoksághoz azon a honvédelmi miniszterhez intézett kérvényét, hogy hátralévő hadkötelezettségének Amerikából való visszatérése után tehessen eleget, mely kérvény mint sok hasonló esetben, előreláthatólag kedvező elintéztést fog nyerni. És most alkalma nyílt egy nagy, világra szóló háboruban kimutatni harszi képességeit, kielégítés nyer a jó tisztnek legfőbb vágya: háboruban vehet részt, hol remélhetőleg gyarapítani fogja a magyar huszárnak világra szóló hírnevét és maga is boldogulását fogja megtalálni.

Veszedelmes lekváros rétes. Endrődön egy családnak nagy veszedelmét okozta a lekváros rétes. A mérgezés Timár Imre házában történt oly módon, hogy Timárné lekváros rétest készítve, a tésztába sárgaréz-kanállal tette a lekvárt. Ebből a rétesből evett a család öt tagja s három eseléd. Mindeniknél erős és kínos réz-éleg mérgezés jelentkezett. Timár Imre meghalt, a többieknél az ellenszerek hatásosan működtek, de állapotuk még mindig súlyos. Egészen megzöldülve fekszenek az ágyban.

Jégeső, vihar. A Mátrában rettentő vihar dühöngött a múlt hetekben. Az eső hetek óta szakadt órákon át. Oly óriási jégszemek hullottak, milyenekre a legöregebb emberek sem emlékeznek. A borzasztó szélvész százados fákat gyökerestől tépett ki, egész erdőrészek a földön hevernek. A vetés métermagasságu iszappal van fedve, a víz temérdek háziállatot s házat sodort el. Legnagyobb a kár Dorogháza környékén és Szuhán, hol a huta is részben elpusztult.

Tolvaj cigányok. Az utóbbi időben számtalan lopás és betörés történt a főváros külterkein. A rendőrség hiába kereste a tetteseket, mignem egy esetből kifolyólag a gyanu a Cséry-féle szemétbánya mellett táborozó kóbor cigányokra irányult. A gyanu nem volt alaptalan, minek következtében Kovács Borbálát és Marit a rendőrség elfogta. A többiek megérezve a veszélyt, idejekorán eltűntek. A cigányasszonyoknál tömérdek lopott holmit találtak.

GAZDASÁGI DOLGOK.

A burgonyát pusztító betegségek és állati ellenségek.

A mezőgazdasági statisztikának legújabb adatai igen szomorú képét tárják elénk a burgonya termelést illetően. Sáros-, Szepes-, Liptó-, Abauj-Gömör- és Árvaországban, melyek eddig a burgonyatermelésnek valódi fészkei voltak, ma már burgonyát alig termelnek. Még csak néhány évvel ezelőtt is az inség kényszeríté a vármegyék földmiveléssel foglalkozó népét arra, hogy az emberi táplálékul oly kiválóan alkalmas burgonyának adják az első helyet a termelés keretében, ma pedig ott állnak e gazdák, hogy az inségtől való menekvés céljából a burgonyatermeléssel teljesen felhagyjanak. S miért? Mert a burgonyának növényi betegségei s állati ellenségei oly nagymérvű pusztítást visznek végbe az elültetett terményen, hogy burgonyaszüretéről ugyszólván szó sem lehet. Pedig e bajon könnyen lehetne segíteni. Nem kell egyebet tenni, mint felvilágosítani a népet ama védekezési módokról, melyek segítségével a betegség csirájában elfojtható.

Vegyük pl. a burgonyavészt. A burgonyavész, vagy tudományos nyelven peronoszpora infestans nem egyéb, mint egy penészgomba, mely a levél sejtjei között vékony fonalak alakjában nő és elvonván abból a tápanyagokat, megfosztja ezáltal a gumókat a tápszerző szervektől s így a gumók elpusztulnak. Felismerhetjük a beteg növényt arról, hogy július augusztus hónapokban a levelek szélein barnás, majd fekete színű foltok keletkeznek, melyek hamvas-szürke anyaggal vannak bevonva.

Ha meg akarjuk előzni e foltok fellépését, illetve a gombacsirák elterjedését, már május hó végén hozzá kell látnunk a védekezéshez, mely abban áll, hogy egy 1½%-os rézgálicz oldatot készítve, ahhoz 1—2 kg. meszet keverünk s e folyadékkal a burgonya lombzatát megfecskenkezzük kat. holdanként körülbelül 160—180 litert számítva. Egy hó mulva alkalmazzuk a második fecskendezést, s ha az időjárás nedves, úgy két-három hét mulva a harmadik fecskendezést. E háromszori permetezés alig tesz ki többet 5—6 frt költségnél, különösen most, hogy a kékgálicz előállításával a budapesti „Hungaria“ műtrágya, kénsav és vegyi ipari termékek gyára is foglalkozik, forgalomba bocsájtván a legjobb minőségű rézgáliczot.

Egy másik betegség az ugynevezett fonálbetegség, melynél az elvetett gumóból vékony fonálszerű hajtások keletkeznek s ezek igen apró gumót nevelnek. Fajtaváltoztatás e betegség elharapozásának gátat vet.

Az állati ellenségek közül a cserebogár pajorja

tesz nagy károkat. Ez ellen védekezési módul egyedül az szolgálhat, ha a bogarakat összeszedik, a fákról kora reggel lerázzák s megsemmisítik. Igen természetes, hogy sikeres eredmény ez eljárástól csak akkor várható, ha a szedést általánosan alkalmazzák.

A coloradó bogár, ez apró kis állatka szintén nagy pusztítást visz végbe burgonya ültetvényeinken s védekezni ellene szintén permetezéssel lehet és pedig leghelyesebben arzénecetsavas rézéleg és víz keverékével. 100 liter vízre egy kanálnyi teljesen elegendő.

Végül a drótféreg álczája is rágja a burgonya gumóját. A védekezés jó eredményre esakis a férgek összeszedése által vezethet.

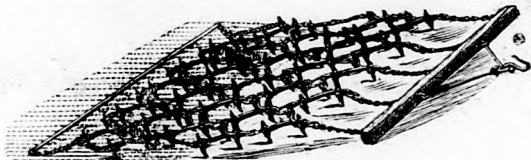
Mire való a borona s hogyan és mikor kell boronálni?

III.

(Vége.)

A rétek és kaszálók boronálására nem lehet a rendes szántóföldboronát használni, mert ez a megkeményedett rét vagy kaszáló felszínén keresztül nem tud jól behatolni, fogai nem vágnak be a rétbe s a borona csak eltánczol a gyepen, legfeljebb a tetejét karezolja meg.

Ide olyan borona való, mely egészen ráfekszik a föld felszínére, még akkor is, ha zombék vagy vakondturás jut utjába. Ily borona az ugynevezett *láncborona*, melynek egyik alakját, a Laake-féle láncboronát mellékelt 2-ik ábra mutatja. Nevét a

2. ábra.

láncborona onnan kapta, mert ez sok kis háromszögű tag összelánczolásából áll. Ezen kis tagok mindegyikén van három kés alaku fog, még pedig mindkét végén kihegyezve, úgy hogy a boronát mindkét oldalán lehet használni. Az egyik vége a

3. ábra.

késnek hosszabb, a másik rövidebb s a szerint a mint jobban vagy csak kevesebbet akarjuk a gyepet felhasogatni, a hosszabb vagy rövidebb fogvéggel fordítjuk le a boronát. Ennek a Laake-féle láncboronának egy tagját mutatja a mellékelt 3-ik ábra.

Ez a borona a gyep tetejét kés alaku fogaival erősen felhasogatja, a vakondturásokat és zombékokat széttepi, elteríti és a borona után esuszó vaspálcza pedig elsimitja az egész boronálást, úgy hogy így egyszeri munkával az egész boronálás és egyengetés elvégezhető.

Igen jól használható ez a borona a vetés elsimítására is, a vetőmag egyenletes eltakarására, de akkor a rövidebb fogvéggel kell dolgoztatni.

Nem lehet eléggé dícsérni ennek a boronának a hasznos munkáját s egy gazdának sem szabadna elmulasztani kaszálójának, rétfének de még a kisebb legelőnek is az ilyen láncboronával való megmunkálását tavasszal. Mivel azonban egy-egy kisgazdának rendszerint csak kis kaszálója van, amiért magáért nem érdemes ily boronát venni, igen üdvös lenne, ha több gazda közösen összeállna s együtt vennének ilyen boronát, s azután egymás után használnák. Hisz mindegyikre jó időben jutna azért, mert két jó lóval egy nap 6—10 katasztrális holdat könnyen meglehet boronálni vele.

A Laake-féle szántóföld és láncboronákat Kühne Ede gépgyáros árusítja Budapesten. De azért más gépgyárosoknál is van ám jó szántóföld-borona. Legjobb ha a gazda egyenesen a gépgyárostól veszi a boronáját, mert a falusi kovács bajosan tud jó boronát csinálni, ha különben értene is hozzá, mert oda jó vas, jó acél és jó szerszám kell.

A gyümölcsfák vízajtásairól. Vízajtásoknak nevezzük azon ágakat vagy hajtásokat, melyek nem az egyéves hajtások szemeiből, hanem közvetlenül az öreg fából, többnyire a korona belsejében fejlődtek ki. Minthogy ezen vízajtások fejlődése mindenestre beteges tüneteknek tekinthető, azért ennek orvoslási módja is azon okokhoz képest, melytől előidézi, különböző kell hogy legyen. Ilyen okok közé tartozik először, ha a gyümölcsfa mélyebben van ültetve, semmint az a faiskolában állott; mely esetben nem lehet a bajon másképp segíteni, mint ha a fa dereka körül mintegy 1½ m. kerületben a földet a szükséghez képest eltávolítjuk, hogy a levegő a gyökerekhez férhessen és egészségesebb irányt vehessen a fa tenyészete. — Másodsor, néha ezen beteges jelenség a faj sajátosságában leli okát mert kétséget nem szenved, hogy egyik faj erre hajlandóbb, mint a másik; mely esetben egyedüli orvosság az átojtás olyan fajjal, mely vízajtások képzésére nem bír hajlandósággal. Harmadsor, idősebb fáknál, ha azok különben fiatalabb korokban termékenyek voltak, a talaj kimerülése okozza ezen vízajtásokat, mely esetben a megfelelő trágyázás a legjobb eszköz a fát rendes állapotba visszahozni. Végül a nagyon előregedett, vagy gyökereiben másképp nagyon beteg fáknál is fordulnak elő ilyen vízajtások, esakhogy ily esetben már nem létezik más orvosság, mint az alapszállás beteg fa eltávolítása, és ujjal való pótlása.

Ladikázás.

Folyómenti népnek egyik legkedvesebb nyári mulatsága a ladikázás. Nyári délután, vagy estefelé beletelepednek az öblös esónakba s nóta szó, vagy fuvolaszó mellett járják meg a vizi alkalmatosságon a folyó szebb vidékeit.

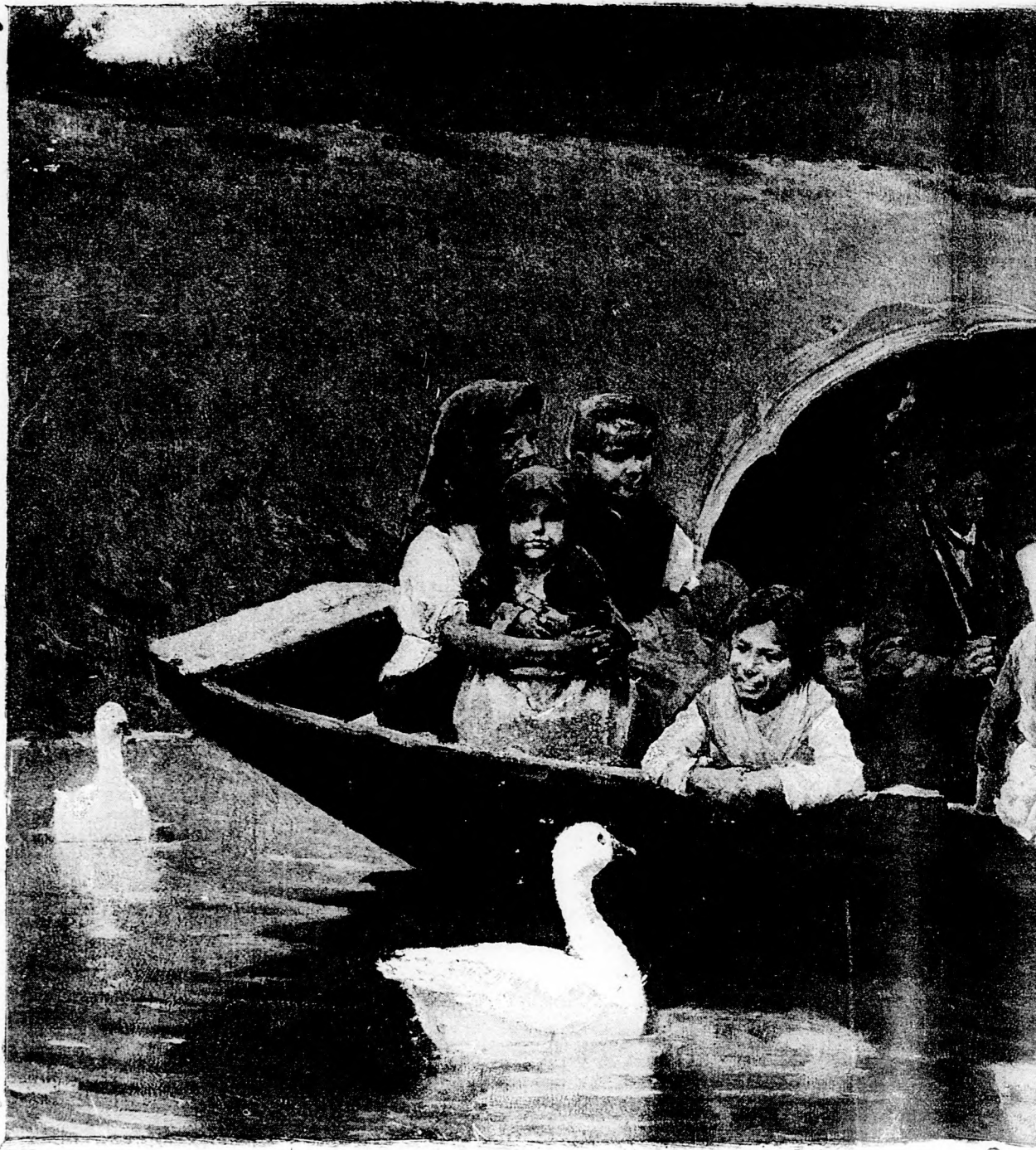
A mai szép képünk kedves társasága is ennek a szép nyári mulatságnak hódol. Beültek a ladikba s a legnagyobb lány Panna védőszárnyai alatt kellemes vizi sétát végeznek a gyerekek, azaz hogy csak a ladik végzi a Zagyva vize felszínén ezt a sétát s ők a ladik orrában, a ladik padkáján — kinek hol hely jutott, mer bizon ökelmek elegenden vannak — kényelmesen elhelyezkedve, átengedik magukat a vizi-ut édes örömeinek.

Panni a nagymester az evezőt forgatja s azzal irányítja a ladik útját, e nagyfontosságú munka végzése közben nem átal ráripakodni a kis esitri Piroskára, a ki olyan vakmerő, hogy kiül a ladik szélére egészen! Ugyanesak pirongatja a bátor kis hugoskát, de ez a pirongató szót fel sem veszi, hisz olyan csekély a Zagyva vize, hogy az evezővel Panna néni a fenekén kotorász! Különben Örzsike a másik kislány is kikönyököl a ladik szélére s kellemes beszélgetésbe bocsájtkozik a gunárral, mely vizi kalandozásában errefelé került, hangos gúgogással fejezvé ki az „ismerősökkel“ való összetalálkozás feletti örömét. A familia ifjabb hajtásai szintazonkép örvendeznek a szokatlan találkozáson, azonban csak továbbra is meghúzzák magukat a ladik kényelmes belsejében.

— Nini, ez a mi gunárunk! — hangzik az ajkáról izibe.

A Pista gyerek pedig fölhuzza az esőernyőt — uri szokásnak hódolva — meg akarja magát kimélni attól, hogy a nap felsüsse az orezáját.

Ezt a nagyon kedves jelenetet tárja eléünk mai remek képünk. A kis viziutasok alakjai olyan hűek, arezukon az öröm kifejezése, mer' biz Istók nem

Ladikázás.

mindennapi multság a ladikázás, először azért, mert az édesszüléjük tudtával a világ minden kincseért sem szabad volna az apróságoknak ladikra ülni, hanem most fölhasználták a gyerekek azt a gyöngye pillanatot, míg a szülők a szántóföldre mentek ki a vetést megnézni; másodsor meg azért sem fordulhat elő gyakran ez a szép multság, mert ez a hamis

Zagyva vize magán viseli a nevét: vagy ki van tulontul áradva s akkor olyan sebesen forognak a hullámai, hogy istenkisértés volna rajta ladikázni, vagy pedig kiapad úgy, hogy a sekély vizen ladikkal járni nem lehet. — A ladikázókat *Bihari Sándor* kiváló festőművészünk festette meg, a ki igen sok,

Ladikázás.

kivált a népeletből ellesett jelenetet örökített már meg. Mai képünkön is az evező Panna leány, a ladik szélén ülő bátor Piroska, az esernyő alól kikandikáló Pista gyerek sunyi ábrázatja, a gunárral dévajkodó Őrszike és a többi egytől-egyig mind a megszólalásig hüen vannak lepingálva.

Katóka számolni tanul.

— Irta: *Buday Barna.* —

Katóék, mióta a családfő meghalt, teljesen elszegényedtek. — Utóbb elkerülhetetlenné vált, hogy Kató üzletbe menjen. De előbb számtant kellett tanulnia. Gondosmamája Béla urfiban ingyenes számtan-tanárt nyert részére. A tudós ifju negyedéves technikus volt és távoli rokon. Két hét óta folyt a leckeadás. Kató olyan kétségbeejtő haladást tanusított, hogy már a konyhapénzt sem tudta kiszámítani.

Ebből világos volt, hogy naponta egy félóra kevés neki, azóta naponta egy egész órát tanulnak. A mama rendszeren a konyhában főzőgélt az órák alatt, csak az ajtó maradt nyitva, a tanító hangosan, vas szigorral adja fel a kérdést:

— Mennyi 14-szer 19.

— Számíthatom papíron? — kérde a leány.

— Nem, fejből kérem.

A leány úgy tesz, mintha gondolkoznék, aztán taláalomra oda mondja hirtelen:

— 391.

— De Kató — feddi a tanító — maga megint találgat. Tessék gondolkozni rajta!

Erre a kisleány megadóan felveti a fejét, az összecuscsoritott ajkai mozgásáról láthatni, mint törli a kemény számokat. Nem sok eredménye lehet. Habozás között inkább suttogva mondja:

— 214.

— Nem annyi.

Katóka irgalmat esdő tekintetet vet a tanítójára s lány hangon kérleli.

— Annyi . . . Béla.

Béla bocsánatkérőleg rázza a fejét.

— De Katóka . . .

— Maga engemet kinez.

— Komolyan mondja ezt?

— Tudom.
 — Édes kis Katóm!
 — Nem vagyok édes.
 — Aranyos Katóm.
 — Nem vagyok aranyos.
 A szélesendre a mama is felhagy a szöszmötölésével, Kató összerezzen s diadalmasan felkiált:
 — Százezer millió.
 A tekintélyes szám a figyelő mamának kitünő meglepésére szolgál.
 Biztatólag átkiált.
 — Ugy-ugy, kedves Béla, csak legyen szigorú!
 — Következik új példa. Tessék jegyezni. Kató elutazik Soroksárra . . .
 — Nem utazom Soroksárra!
 — Tehát Czinkotára s yisz magával 10 frt 95 krt. Vesz 50 tojást, párját 7 krjával és 9 esirkét darabját 45 krjával. Kérdés, mennyi pénze marad.
 — Megtudom szorzás által.
 — Osztás által.
 — Béla megint kegyetlenkedik?
 — Tessék ismételni a példát.
 — Elmegyünk Czinkotára . . .
 — Velem?
 — . . . Magával s veszek magának tojást meg esirkét.
 Béla megfogja a leány kezét.
 — Én meg veszek magának egy aranyos házaeskát.
 — Én meg magának egy aranyos kertecskét.
 — Én meg magának . . .
 — . . . Marad 16 tojás!
 Ez a mamának szól, a ki belépett.
 A leány fáradtan babrál a ezeruzával.
 — Hogy halad a Kató — kérdi az anya.
 — Ma sokat haladtunk — felel a tanító s hivatalos komolysággal hozzáteszi:
 — Holnap folytatjuk.
 Négy hét múlva azt kérdezte a mama Katótól.
 — Te, mennyi is háromszor négy?
 A leány gondolkozott, aztán tétovázva azt felelte:
 — Tizenhárom.
 — Nem biz az, mert tizenöt.
 — Annyi-annyi, tizenöt . . . De lásd mama, úgy tele van a fejem — törtszámokkal.
 A mama nem szólt semmit, hanem mikor a következő nap utazgattak Czinkotára tojást vásárolni, a mama azt mondta: én is elmegyek. Oda ült közéjük kötögetni. Természetesen a számtani feladvány kegyetlenül megrekedt. A tojás vásárlásához már a mama is ért, most nem lehetett a milliókkal dobálózni.
 Katóka rettenetes zavarban volt. Lódítani próbált a dolgon egy-egy hamis számmal. A mama csak „hm“-mögött esendesen. Ettől Katóka minden bátorságát elvesztette, végül könnyeseppék szivárogtak ki a szemén.

Béla erre felállott s megfogta a Kató kezét.
 — Katóka nem fog többet számtant tanulni.
 — Hát akkor szeretném tudni, mi lesz belőle?
 — kérdé a mama, erősen a kötésre nézve.
 — Az én menyaszonyom. — Félév múlva diplomás mérnök vagyok . . .
 — Legyetek boldogok, a hogy rendeltetett. Így legalább nyugodt vagyok, hogy a Katóka valamikor csakugyan megtanul számolni.

Ide látszik az orgona-kerítés . . .

Ide látszik az orgona-kerítés,

Innen oda elhallik a nyerítés.

Nyeríts egyet, daruszörü paripám!

Hadd hallja meg az én kedves tubiczám!

«Nesze rózsám, nesze egy esők nem kettő!

Ne még vagy száz! áldjon meg a teremtő!»

Mehetünk már daruszörü paripám!

Isten veled aranyos kis tubiczám!

Beteg vagyok egyetlenegy szótul . . .

Beteg vagyok egyetlenegy szótul,
Fáj a szívem, talán be se gyógyul.
Ezt az egy szót feledni nem lehet.
Mint a tövis szúrja a szívemet.

Vedd ki, rózsám a tövist szívemből,
Áldalak egy életen keresztül.
Hogyha megnem szabadítasz tőle:
Ez a tövis visz a temetőbe.

Ha száz szívem volna . . .

Ha száz szívem volna:

Mind érted dobogna,

Tündér orczád mind a százban

Oltárként ragyogna.

Nincs több, csak egy szívem,

Csak egyetlen egy van.

Hej de százzal se tudnálak

Szeretni már jobban!

Pósa Lajos.

Apróságok.

A hadihajók költsége. A spanyol-amerikai nagy tengeri háború alkalmából nem lesz érdektelen, ha elmondjuk, hogy mennyibe kerül a tengeri hadihajóknak a fentartása. Egy közepes páncézos hajó

személyzete zsold fejében körülbelül 20.000 forintot kap havonként, egy czirkáló hajó személyzetének a zsoldja 4—5000 forint. A matrózok napi szükségletének a fedezésére átlag ötven krajczárt számíthatunk fejenként. E szerint tehát az élelmezés egy hatszáz emberből álló pánczélos hajón 15.000 forintba, egy hetvenöt emberrel megrakott jelző hajón 3750 forintba kerül. Mindez a kiadás azonban elenyésző esekélyesség ahhoz képest, a mennyibe egy hajó felszerelése kerül. Így például egy tíz centiméteres ágyú 3500 forintba, egy huszonhét centiméteres ágyú 50.000 forintba és egy harmincznégy centiméteres 80.000 forintba kerül. Az ágyulöveg szintén nem olcsó portéka. A tízcentiméteres ágyú lövege 40 frtba, a huszonhétcentiméteres löveg 700 frtba, a harmincznégycentiméteres 1200 frtba, a harminczhétcentiméteres 2200 frtba s végül a negyvenkétszentes egész kis vagyona: 3000 forintba kerül. Egy pánczélos hajó fűtésére rendes körülmények közt 400 métermázsa szenet használnak föl naponta; ha azonban a hajó teljes gőzzel halad, akkor kétszer, sőt háromszorannyi sem elegendő.

Bernát Gazsi nótája. Egyszer Ruszt városkában Bernát Gazsi bevetődött egy koresmába, a hol valami fölséges bort kapott. Igen izlett neki, megivott egy másik palaczkával is. Aztán fizetni kívánt. De ugyancsak elszörnyedt, a mikor a koresmáros üvegenként két pengőt követelt. Hogy valahogy elkerülje a fizetséget, egészen naivul azt kérdezte a koresmárostól, hogy elfogadja-e, ha a négy pengő fejében egy olyan nótát énekel, a melyikről a koresmárosnak magának is be kell vallania, hogy tetszik neki? A koresmáros hevesen tiltakozott és a négy pengőjét követelte. Bernát Gazsi ismételte ajánlatát, a társaság figyelmessé lőn és biztatta a koresmárost, álljon az alkura, hiszen rá mondhatja minden egyes nótára, hogy nem tetszik neki. A gazda végre is engedett, Bernát Gazsi pedig rákezdte: „Barna kis lány megy a ku'ra,” stb. Nos, hogy tetszik?

— Éppen sehogy.

— Jó. Hát ez: „Piros bársony süvegem . . .”

— Ez se, ez se!

— Hát emez: „Cserebogár, sárga cserebogár, nem kérdem én tőled, mikor lesz nyár . . .”

— Még ez se, semmit se énekeljen, hanem fizessen!

— Hát akkor bizony csak rá kell szánnom magamat, mondta a híres adomázó, miközben a kötött erszényét keresgélte elő. Kezdi kiszedni belőle a pénzt, énekelgetve:

„Selyem zacskóm, hej kiveszlek,
Rongyos csaplár, kifizetlek . . .”

— De ez már csak tetszik, ugy-e, koresmáros?

— Ez már ja . . . Ez már aztán tetszik, mondta a koresmáros, elértvén a czélzást.

Bernát Gazsi erre nyomban visszatette pénzét az erszényébe, tanunak hívta az egész társaságot,

hogy olyan nótát énekel, a melyikre a gazda maga is azt mondta, hogy tetszik neki és vidáman tovább állt. A koresmárost pedig kinevették.

Abbul se lesz ember. Két székely góbé bámulta Budapest nagyvárosi sajátosságait. A többek között különösen megcsodáltak egy pinesi kutyát, mely a második emelet nyitott ablakában feküdt.

— Aunye, komé! de csunya képü kisasszony az! — szólt a pinesire mutatva.

— Nem kisasszony az, komé! — szól a másik — hanem kutya.

— Kutya-e? — csudálkozik tovább a góbé — no ha az onnan leesik, abbul se lesz többé ember!

LEVELES-SZEKRÉNY.

D. M. Z. M. urnak. A pálinkamérési jogositványt és a trafiktartási engedélyt a vármegyei pénzügyigazgatóságnál kell kérelmeznie, ott minden részletre nézve bő felvilágosítást fog nyerni. — **Horváth János** urnak. Az illető vállalkozó ellen tegyen bűnvádi feljelentést, hogy tartozásának kifizetése alól vagyonának ajándékozás címén való átiratásával akar kibujni. Mindenesetre valamely jövevű ügyvédtől kérjen előbb tanácsot. — **Votter József** urnak. A Krompach-hernádvölgyi vásműrészvénytársaságnak Budapesten csak irodája van a VIII. Dal-színház-uteza 8. sz. a: raktár csak Krompachon van. — **Szondi Mihály** urnak. A tanítók ötödéves pótlékának megállapítása törvényen nyugszik. Nagyon szép, hogy önkök 600 frtnál is több fizetést adnak tanítójuknak, de ez a törvény megtartása alól senkit sem oldoz fel. Egyébként legyenek meggyőződve, hogy jó tanítót csak akkor remélhetnek, ha jól megfizetik, mert akkor több oka van az iparkodásra. Levelét éppen azért senkinek sem küldöttük el, mert úgy sem érnének vele célzt. Sajnos, hogy jobb tanácsot a mai viszonyok között nem tudunk adni. — **Sorsjegyekről.** K. J., Gy. P., M. B. Karász, Sz. J. L.-Berény. Sorsjegyeiket nem húzták ki. R. B. 1492 35. számú Bazilika-sorsjegyét kihúzták 6 frttal. N. A. Debreczen. 54.557. sz. gyermekmenhely-sorsjegye a tervezetben az 53. szám alatt kimutatott tárgyat nyerte. F. J. A sorsolási jegyzék kapható Kövály Armin bankházában, Budapest, Kossuth Lajos-uteza 4. — **Demjén József** urnak. Szobelléb. Hajvágó-gépet beszerezhet Zubek Bertalannál (Budapest, Muzeum-körut), vagy Schubert János Pálnál (Budapest, IV. Gránátos-uteza 3).

ELSŐRANGU HAZAI GYÁRTMÁNY.

Pontos cím:

ELSŐ MAGYAR
GAZDASÁGI GÉPGYÁR
részvénytársulat
BUDAPESTEN.

Magyarország legnagyobb és egyedüli
gazdasági gépgyára,
mely a gazdálkodáshoz szükséges
összes
gazdasági gépeket gyártja.

Rendelések megtétele előtt kérjük minden szakszavú kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni.

RÉSZLETES ÁRJEGYZÉKKEL
és szakszerű felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Szecs kavágók Morzsolók

Számrejtvény.

S. Róka Péter-től.

2, 13, 7, 4.	Azt mondják rá, hogy nem étel.
17, 18, 19, 22, 6.	Igy hívják a lovat, míg fiatal.
8, 9, 11, 20.	Ez volt a legelső bűnös ember.
29, 6, 5, 23, 10.	Magyar embernek való eledel.
15, 16, 17, 30, 3.	Ezzel tiszteljük meg az öregebbet.
17, 24, 26, 32, 22, 31.	Kis madárka, télen látjuk.
25, 28, 8, 7, 24, 26, 22.	Ezt teszi, a ki pihen.
28, 10, 27, 29, 19, 22, 31.	Sok helyen Böskenek is hívják.
32, 16, 5, 4, 14.	Vadkaesa tartózkodási helye.
1, 5, 6, 14, 25, 26, 27, 28, 29, 30.	Ezt mondják annak, a ki tartozik.
1—32.	Negyedfél piczula e mondásnak ára, Akinek nem inge, ne vegye magára.

A talány megfejtői között egy regénykötetet fogunk kisorsolni.

Megfejtési határidő május 23.

Lapunk 18. számában közölt betűtalány megfejtése:

„Soroksár.”

Helyesen fejtették meg: Nagy Ibolyka, *Nikodem Vilma* Halm Oszkárné, Benedek András, Klár Emil, Baksay József, Horvát Samu, ifj. Kergez Ferencz. A sorshuzárnál *Nikodem Vilma* urnő (Kis-Jenő) neve került ki elsőnek, kinek a kifizetett jutalomdíj gyanánt A. Conan Doyle: „A nábob kincse” ez. regényét megküldöttük.

Budapesti placzi árak.

Budapest, május hó 14-én.

Gabona. (Árak métermázsánként értendőek.) Buza 76—81 kg *tiszavidéki* 15.45 frttól 15.45 frtig, *pestvidéki* 14.80 frttól 14.95 frtig *fehértalgó* 15.50 frttól 15.60 frtig, *bánsági* 00.00 frttól 00.00 frtig *bánsági* 00.00 frttól 00.00 frtig.

ORSZÁGOS MAGYAR

KÖLCSÖNÖS BIZTOSÍTÓ-SZÖVETKEZET

BUDAPESTEN, VIII. ker., József-körut 8.

Alakult 1894. évben.

Elnök: Teleki Géza gróf. Alelnök: Csávossy Béla. Igazgatósági tagok: Andrássy Géza gróf, Bujanovics Sándor, Deseewffy Aristid, Püspöky Emil, Rbinek Gyula, Szentkirályi Kálmán, Szilassy Zoltán, Szónyi Zsigmond, Teleki Sándor gróf. — Vezérigazgató: Szónyi Zsigmond.

Az Országos Magyar Kölcsönös Biztosító Szövetkezet a gazdaközönség általános elismerése szerint híven megfelel hivatásának: folyton fejleszti a reformokat, melyeket a gazdaközönség évek óta sürgetett és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével a felek teljes megelégedését vivta ki magának, az

épület és átalány (pauschal) biztosításnál

rendkívül mérsékelt díjaival tetemes megtakarítást tesz lehetővé a szövetkezet pusztán csak a díjakat számítja fel a megfelelő kincstári bélyeggel; minden más illeték kizárásával.

A szövetkezet elfogad

6 és 12 évre szóló jégbiztosításokat

is és a feleknek 6 éves biztosításnál 10%, 12 éves biztosításnál 20% **díjengedményt** ad, mely a díjból évről-évre levonatik. A jégbiztosítási feltételek mindenben a gazdák kívánalmainak felelnek meg.

Kis gazdák, ha huszan egyszerre, egy csoportban, de külön-külön ajánlattal termésüket biztosítják 10% engedményben részesülnek.

Bővebb felvilágosítással szolgál az **Igazgatóság Budapestben**, (József-körut 8. sz.) és a **vidéken létesített ügynökségek**.

Rozs 70—72 kg. 9.75 frttól 10.00 frtig.
Árpa: takarmánynak 60—62 kg. 6.70 forinttól 6.90 frtig *égetni való* 62—64 kg. 7.00 frttól 7.50 frtig, *sörfőzdei* 64—66 kg. 8.00 frttól 9.50 frtig.
Zab 39—41 kg. 7.20 frttól 7.45 frtig.
Tengeri 78—82 kg. 5.50 frttól 5.65 frtig.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
	24.20	23.80	23.40	22.10	21.40	20.80	19.50	17.70	15.40

Buzakorpa, finom 4.00—4.20, durva 4.00—4.15 frtzsákkal együtt
Marhavásár fizetnek páronként: *elsőrendű jármos ökörért* 317—355 frtig; *középmínőségűért* 270—295 frtig; *gyenge minőségűért* 200—240 frtig; *hízott magyar és tarka ökör jobb minőségű, mm.-ként élőszulyban* 28—32 frtig, *hízott magyar és tarka ökör középmínőségű* 26—27 frtig. *Fejős tehén*, magyarfajta 100—180 forintig, tarka 85—145 frtig darabonként. *Élő borjú* 1 kgr. élőszulyért fizetnek minőség szerint 32—44 krt. *Vágott borjú* 1 kgr. hussulyért fizetnek 46—60 krt.

Sertésvásár. (Kőbánya) 100 kgr.-kint élőszulyban 4% és 45 kgr. levonás az életre. *Elsőrendű* 300—380 kgr. nehéz sertésért 59—60 frt., *vidéki sertés könnyű páronként* 250 kilóig 58—59 frt.

Baromfivásár. *Lud*, sovány, páronként 2.00—3.00 frtig, *kacsa* 2.50—3.50 frtig, *tyúk* 1.10—1.40 frtig, *csirke* 60 kr.-tól 140 krig, *kappan* 2.60—3.00 frtig, *pulyka* 3.50—6.00 frtig.

Vegyesek. *Tojás* 100 drb. 2.30—2.50 frt. *Szalonna* 80—85 krajczár. *Vaj* Ia. 110—120 kr., *Ija* 100—110 kr. *Olvasztott vaj* 60—60 kr. *Méz sárga csurgatott* 40—70 kr. *Burgonya* sárga 2.65—3.50, rózsás 2.60—3.20, közönséges 75—85 kr., *paprika* 30—50 frtig, *hüvelyes paprika* 18—52 frtig métermázsánként.

Juhvásár: *hízalt ürü* páronként 18.00—22.00 frt, *feljavított juh* 22—24 frt, *kiverő juh* 10.00—14.00 frt, *kecske* 6—7 frt.

Egyéb magvak: *mák* 24—34 frt; *bab* fehér nagyszemű 6.90—7 frt, *apró* 7—11.00 frt, *tarka* 6—6.60 frt, *lenese* 8—9 frt, *borsó* héjas 10.50—13.60 forint, *köles* 4.75—4.75 frt, *kendermag* 7.95—8.00 frt, *repeze* 13.00—13.50 frt. *Lóhere* 37—40 frt mm.-ként.

Takarmányvásár. *Réti széna* 2.00—2.65 frt, *muhar* 2.70—2.75 forint, *zsupszalma* 1.80—1.90 frt, *alomszalma* 1.30—1.30 frt.

Bőrök. *Ökörbőr száraz* 11—18 kgkint 84—92 frtig, *tehenbőr száraz* 84—92 frt. *Nyers ökörbőr* (20 kg.-tól 35 kg.-ig) 32—37 frtig, *tehenbőr nyers* (20 kg.-tól 45 kg.-ig) 33—41 frtig. *Juhbőr gyapjas*, páronként 32—34 frt.

Nincsen párja a kerek földön

a legfinomabb kétszer edzett prima népszerű

ezüst acél korona-kaszának.

Vetélkednek vásáros üzledek, kereskedők, kik hősbírdetésekkel bődítják a népet; szédelő ügynökök, kik bázzól-házra járnak; egekig érő tántorító ígéretekkel, czifrán befestett, köszörült, lapozott, cölözött, megisten tudja, hogy és mint nevezett kaszával a jóhiszemű gazdákat elámitják és lelketlenül becsapják.

Szükséges tehát tudni, hogy az **ezüst acél korona kaszák** a legnemesebb érczekből vegyített legdrágább acélból, faggyuban vannak kétszer edzve, melynek következtében a kasza tartóssága és vágó képessége oly magas fokra van emelve, hogy valamennyi más gyártmányt minden tekintetben túlhalad.

Ezen kaszák előnyei a következő pontokban vannak összefoglalva és pedig:

1. Rendkívül gyors és könnyen kezelhető, különös röpké szapora vágócsú, mintegy tollu könnyűségűek.
2. Csorbithatatlan (hisz állandó élűek, kétszeresen edzett szelárd minőségűek, ugyanezt vasceny kaszák.
3. Félőtte ruganyos tartósságúak, mely a legkeményebb munkában is kitartó, majdnem elpusztíthatatlan.
4. Egyszerű kalapálás több napig is elég, egy kétszerüléssel pedig 100—150 lépésre eltarthat, és egyaránt könnyen vág.
5. Minden tekintetben jobb, erősebb, munkaképesebb és olcsóbb mint bármely kasza, mert még a tödöget is keresztül vág, a nélkül, hogy megcsorbulna.

Az ezüst acél korona kaszák következő ár és nagyság szerint vannak rendezve és pedig:

70 cm.	75 cm.	80 cm.	85 cm.	90 cm.	95 cm.	em. 100
90 kr.	95 kr.	1 frt.	1 frt 10 kr.	1.20 frt.	1.30 frt.	1.50 frt.

Jótállási bázisa:

Minden egyes kaszát jótállást nyújtok, a mennyiben esetleg hibás példányt egy új kaszát szolgáltok.

Kedvezmény:

Minden 10 kasza után egy kasza ráadás adatik, 50 drb kaszát a magam költségén szállítok utolsó vasuti állomásig 10 drb ráadással.

Acél üllő és kalapács 85 kr. Kaszakóvák drbja 15 és 25 kr. Megrendelések postautóvétel mellett eszközöltetnek, kezeség mellett csupán csak válogatott kitűnő minőségben. Ezüst acélkoronás kaszák gyáriraktára:

J. FERETE, Bécs, V., Rüdiger-utca 1E.U.

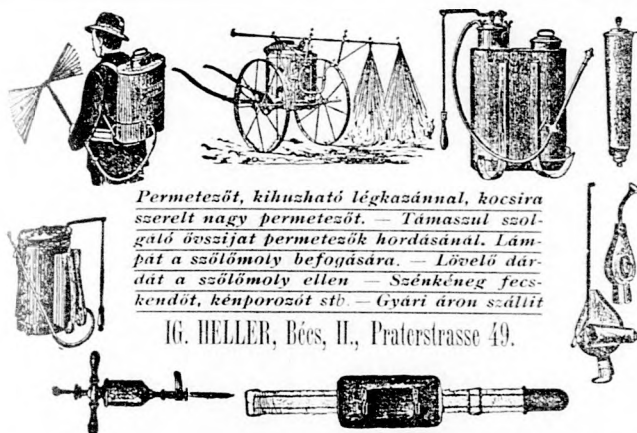
Törleszt. kölcsön földbirtokokra.

Kölcsön a valódi becsérték háromnegyed részéig 20—60 év közti időre **kézpénzben**. Birtokos felmondhat, pénzintézet nem mondhat fel. Csekély kamattal tőke is törlesztetik. — **Lebonyolítás legrövidebb idő alatt.**

— Convertálás bélyeg- és illetékmentes. — **Semmi előleges költség.**
Minden felvilágosítás **díjtalan**. Beküldendő csakis telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv másolat.
Ingtalan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet,
Budapest, VI., Váci-körút 39.

Intézetünk az egyedüli, mely az ország minden megyéjéből, hatóságok, testületek és a legtekintélyesebb földbirtokosok által olmány szerűleg ajánlva van.

Permetezőt, kihuzható légkazánnal, kocsi-ra szerelt nagy permetezőt. — Tamaszul szolgáló övszíjat permetezők hordásánál. Lámpát a szőlőmoly befogására. — Lövelő dárdat a szőlőmoly ellen. — Szénkéreg fecskendő, kénporozót stb. — Gyári áron szállít

I. G. HELLER, Bécs, II., Praterstrasse 49.

Kurcz Lipót és Társa

photocinkografiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirály-utca 13.

Készít:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

Chemigrafia, chromotypia, photo-, (auto)-typia, fametszet stb. után.

Térképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografailag legszebben és legolcsóbban sokszorosítottak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

MÉHÉSZET

a legszebb foglalkozás.

Kérjen

Képes árjegyzéket
(ingyen).

JOÓ ISTVÁN

kereskedelmi méhtelepéből

Komárom.

— 3 havi hitel. —

Tessék figyelni.

A tisztelet gazdaközönségnek egy nélkülözhetetlen és legtöbbet használt szerszáma a kasza, a jó kasza egy kincs; a rossz kasza egy olyan nyög, a mely nem érdemli meg, hogy kézbe véteessék. Mindenki meg van érül győződve és mégis vakon hisz a czifra nevekkel felavatott kaszákban és magukat édig magasztaló elárusítóknak. Az egyedüli kasza, mely eddig minden tulajdonosát várakozáson felül kielégítette,

a **Szent-Antal**

kasza,

mely méltán megérdemli a nép kaszája ezimet, mint a hogy sok vidéken nevezik.

Ezen kasza elismerésének egy nagyobb részét szíves, sem nagyon kemény, sem lágy és csodálatraméltó könnyűségének köszönheti. Különösen azért felel meg a közönség kívánságának, mert a „Szent-Antal” kaszának erős nyaka, igen vékony pengéje van és egy rendes kaszás ember kezéhez van igazítva; nem kell kovácskézre adni a nyakat hajlítani, mert ezáltal a kasza hátulja rendszeren lágyul.

Sok gazda a hibás kalapálás által a legjobb kaszát is elrontja, ez a „Szent-Antal” kaszánál nem jöhet elő, mert az már ki van kalapálva és kipróbálva lesz a gazdaközönségnek átadva.

A „Szent-Antal” kaszával csupán egyszeri kalapálással több napon át lehet dolgozni és egyetlen kaszák-fenéssel 120—150 lépésnyire akár a legkeményebb és legsűrűbb hegyi fűben is kaszálni.

Minden darabért jóállást vállalok és a meg nem felelőt kieserőlem. A „Szent-Antal” kasza árai:

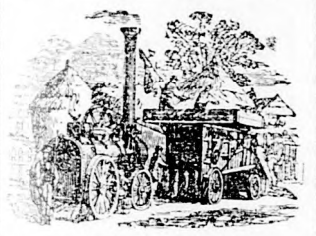
70	75	80	85	90	95	100 cm. hosszú.
1 frt.	1.05 kr.	1.10 kr.	1.15 kr.	1.20 kr.	1.25 kr.	1.30 kr.

5 darab rendelésnél a postaköltséget a kaszagyár fizeti, 10 darab rendelésnél egy kasza ingyen. — Megrendelhető:

SOHR JÓZSEF urnál Somogy-Szili.

Képes árjegyzéket ingyen küldök.

Hazánkban a kaszakereskedők nagy mérvben üzük a szédelgést és az üzé kedést. És miután a „Szent-Antal” jezyü kaszámmal, melynek híre röptében bejárta az egész országot, a szédelgőknek egy kissé a körmükre koppantottam, azt mindenféle firtáanggal utánozzák és el akarják hitetni, hogy ócska portékájuk valódi „Szent-Antal” kasza. Ezzel szemben kijelentem, hogy Magyarországon sem ügynököt, sem elárusítót nem tartok és a valódi „Szent-Antal” jezyü kasza csak nálam kapható.

GRAEPEL HUGÓ

gép- és rostalemez-gyár, malomépítészet

Budapesten, V. ker., Külső váci-út 46. szám.

Marshall, Sons & Co. Lmtd

angolországi gépgyár vezérügnöke ajánl utólérhetlen szerkezetű és minőségű Marschal-féle

gőzmozgonyokat és gőzcséplőgépeket,

szabadalmazott

kombinált gabona- és lóhere cséplőgépeket két cséplődobbal,

szabadalmazott gabonacséplőgépeket kombinálva kukoriczamorzsolóval, — Gibás-féle szabadalmazott kazalozó készüléket (golyát), Harrison-féle „Albion” őrlőgépeket.

Malomépítészeti osztályom elvállal gazdasági malmok, magas- félmagas- és vāmörös-malmok teljes berendezését és takarmánykamrák felállítását.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

KARIKÁS JÁNOS

csodálatos kalandjai.

MOLNÁR FERENCZ festőművész rajzaival.

A könyv ára 35 kr.

Megrendelhető:

a „Független Ujság” kiadóhivatalánál
(Budapest, Üllői-ut 23. szám.)

Érvényes 1898. május hó 1-től.

A magy. kir. államvasutak nyári menetrendje.

A vonatok INDULÁSA Budapestről.

A vonatok ÉRKEZÉSE Budapestre.

A keleti pályaudvaron				A nyugati pályaudvaron				A keleti pályaudvaron.				A nyugati pályaudvaron.							
vonat-szám	óra	perc	vonat neve	Délelőtt	vonat-szám	óra	perc	vonat neve	Délelőtt	vonat-szám	óra	perc	vonat neve	Délelőtt	vonat-szám	óra	perc	vonat neve	Délelőtt
1902	12 20		k. e. v.	Konstantinápoly	1702	12 00		k. e. v.	Konstantin.	1101	12 10		k. e. v.	London, Páris, Bécs	2701	12 50		k. e. v.	Konstantin.
2102	12 40		"	Bécs, Páris, London	2102	1 00		"	Bécs, Pár. Lond.	2901	12 30		"	Konstantinápoly	161	4 40		sz. v.	Palota-Ujpest
32	6 25		v. v.	N.-Kanizsa	166	5 55		sz. v.	Palota-Ujpest	642	5 00		tv. szsz.	Arad	3705	5 30		ost. e. v.	Konstantin.
604	6 45		gy. v.	Gyfehérvár, N.-Szeben	3110	6 10		ost. e. v.	Bécs, Ostende	321	5 20		v. v.	Ruttka	163	5 40		sz. v.	Palota-Ujpest
10	6 50		sz. v.	Bécs, Graz	124	6 15		sz. v.	Érsekujvár	1707	5 45		sz. v.	M.-Sziget	151	6 20		"	Vác
402	7 10		gy. v.	Kassa, Munkács	4102	6 30		"	Esztergom	607	6 10		"	Brassó, Arad	165	6 35		"	Palota-Ujpest
1002	7 15		"	Zágráb, Fiume, Róma	6102	6 40		"	Czegléd, Szoln.	47	6 15		tv. szsz.	Bicske	6101	6 45		"	Szolnok, Czegl.
304	7 30		"	Ruttka, Berlin	168	6 50		"	Palota-Ujpest	405	6 35		sz. v.	Lembérg, Miskolcz	1405	6 55		"	Zsolna, Berlin
320	7 35		sz. v.	Hatvan	6012	6 55		v. v.	Lajos-Mizse	7	6 40		"	Bécs, Sopron	217	7 05		tv. szsz.	Érsekujvár
906	7 35		"	Belgrád, Brod, N.-Kan.	1402	7 35		gy. v.	Zsolna, Berlin	9509	6 55		sz. v.	Poprád-Felka, Kassa	709	7 15		sz. v.	Verciorova
1508	7 50		"	Kassa, Poprád-Felka	195	8 05		"	Bécs	907	7 05		sz. v.	Belgrád, Brod	4101	7 25		"	Esztergom
1008	8 00		"	Zágráb, Fiume, Pecs	708	8 15		"	Temesvár, O. s.	309	7 30		"	Brassó, Kolozsvár	167	7 35		"	Palota-Ujpest
606	8 10		"	Arad, Brassó	712	8 30		sz. v.	Temesvár	507	7 10		"	Hatvan	167	7 45		"	Bécs
506	8 30		"	Kolozsvár, Brassó	141	8 40		"	Nagy-Maros	1303	7 35		"	Graz, Fehring	6011	7 55		v. v.	Lajos-Mizse
6	8 50		gy. v.	Bécs, Graz	170	9 05		"	Palota-Ujpest	501	7 50		gy. v.	Bukarest, Blassó	713	8 10		sz. v.	Nagy-Maros
408	8 50		sz. v.	Munkács, M.-Sziget	116	9 15		"	Bécs	1021	7 55		v. v.	Paks, Adony-Szabolcs	127	8 50		"	Párkány-Nána
20	9 00		"	Bicske	Délután				1505	8 15		sz. v.	Kassa, P.-Felka	169	10 10		"	Palota-Ujpest	
1708	9 15		"	M.-Sziget, Stanislaw	6104	12 05		sz. v.	Czegléd, Szoln.	1005	8 20		gy. v.	Fiume, Zágráb, Eszék	143	10 50		"	Érsekujvár
306	9 35		"	Ruttka, Berlin	172	12 15		"	Palota-Ujpest	1003	8 40		gy. v.	Fiume	705	11 05		"	Szeged
434	11 25		v. v.	Székesfehérvár	135	12 25		"	Nagy-Maros	319	8 45		sz. v.	Hatvan	Délután				
Délután				174	1 05		"	Palota-Ujpest	509	9 15		"	Szolnok	171	12 55		sz. v.	Palota-Ujpest	
512	12 10		sz. v.	Nagy-Káta	146	12 40		"	Nagy-Maros	11	9 25		"	Győr	141	1 15		"	Nagy-Maros
22	12 15		"	Bicske	174	1 05		"	Palota-Ujpest	23	10 15		"	Triest, Fiume	703	1 25		gy. v.	Bukarest
310	12 35		"	Hatvan	1406	1 25		"	Nagy-Maros	909	10 30		"	Szabadka	173	1 40		sz. v.	Palota-Ujpest
316	1 30		"	Gödöllő	174	1 05		"	Palota-Ujpest	307	10 35		"	Ruttka, Fülel	103	1 50		gy. v.	Bécs, Páris
1302	1 45		gy. v.	Fehring, Graz	1406	1 25		"	Pilis-Csaba	311	12 25		sz. v.	Hatvan	175	3 00		sz. v.	Palota-Ujpest
902	1 55		"	Arad, Bukarest	104	1 45		gy. v.	Bécs, Páris	301	12 50		gy. v.	Berlin, Ruttka	6001	3 10		"	Lajos-Mizse
504	2 15		"	Tóvis, Körösmező	126	2 15		h. gy. v.	Párkány-Nána	903	1 05		"	Konstantinápoly	135	3 55		"	Nagy-Maros
4	2 20		"	Bécs, Páris	176	2 20		sz. v.	Palota-Ujpest	601	1 10		"	Bukarest, Arad	6103	4 05		"	Szolnok, Czegl.
16	2 30		sz. v.	Bicske	704	2 30		gy. v.	Bukarest	1931	1 25		"	Gyékényes Pécs	4103	4 40		"	Esztergom
404	2 35		gy. v.	Kassa, Lawoncze, Lemb.	4104	2 35		sz. v.	Esztergom	403	1 30		"	Lemberg, Kassa	185	4 50		"	Palota-Ujpest
904	2 40		"	Konstantinápoly	6002	2 45		"	Lajos-Mizse	503	1 50		"	London, Páris, Bécs	315	5 30		"	Nagy-Maros
312	2 45		sz. v.	Hatvan	144	2 55		"	Érsekujvár	1301	2 05		"	Graz, Fehring	177	5 45		"	Palota-Ujpest
510	2 55		"	Szolnok	720	3 05		"	Czegléd, Szoln.	321	4 55		sz. v.	Bicske	115	5 55		"	Bécs
1004	3 00		gy. v.	Zágráb, Fiume, Eszék	178	4 05		"	Palota-Ujpest	313	5 55		"	Gödöllő	711	6 50		"	Palota-Ujpest
1022	3 20		v. v.	Adony-Szabolcs, Paks	716	4 25		"	Szeged	505	6 20		"	Bécs, Kolozsvár	179	7 00		"	Orsova, Temesv.
302	3 45		gy. v.	Ruttka, Berlin	716	4 25		"	Palota-Ujpest	27	6 50		v. v.	Győr	707	7 40		gy. v.	Párkány-Nána
910	4 00		sz. v.	Szabadka	140	6 30		"	N.-M. P.-Nána	5	7 15		gy. v.	Bécs, Graz	125	8 05		sz. v.	Pilis-Csaba
12	4 30		"	Győr, Székesfehérvár	710	7 00		"	Verciorova	905	7 20		sz. v.	Brassó, Arad	8405	8 15		"	Palota-Ujpest
308	5 20		"	Fülel, Ruttka	4112	7 10		v. v.	Esztergom	905	7 35		"	Belgrád, Eszék	181	8 40		"	Bécs
508	5 45		"	Kolozsvár, Brassó	6014	7 20		"	Lajos-Mizse	305	7 45		"	Berlin, Ruttka, Szerenes	105	8 50		gy. v.	Zsolna, Berlin
318	6 25		"	Hatvan	128	7 45		sz. v.	Párkány-Nána	1007	8 00		"	Fiume, Zágráb, P. cs	1401	9 20		"	Esztergom
1706	7 05		"	M.-Sziget, Stanislaw	182	7 55		"	Palota-Ujpest	1705	8 10		"	Stanislaw, M.-Sziget	4111	9 30		"	Bécs, Ostende
418	7 15		"	Bicske	150	8 05		"	Vác	1001	8 35		gy. v.	Róma, Fiume, Zágráb	7109	9 55		ost. e. v.	Szolnok, Czegl.
26	7 35		"	N.-Kanizsa, Triest	218	9 05		tv. szsz.	Érsekujvár	407	8 40		sz. v.	Munkács, M.-Sziget	719	10 05		sz. v.	Palota-Ujpest
1506	8 00		"	Kassa, Poprád-Felka	184	9 25		sz. v.	Palota-Ujpest	15	8 55		"	Fiume, N.-Kan. Bicske	183	10 15		"	Vác
1006	8 30		"	Zágráb, Fiume, Eszék	118	9 35		"	Bécs	1507	9 05		"	Kassa, P.-Felka	149	10 30		"	Nagy-Maros
406	8 40		"	Ungvár, Lemberg	706	10 15		ost. e. v.	Konstantin.	9	9 20		"	Bécs, Graz	137	10 40		"	Bécs
48	9 10		tv. szsz.	Bicske	714	10 35		sz. v.	Szeged, Temesv.	303	9 25		gy. v.	Berlin, Ruttka	9107	10 50		gy. v.	Lajos-Mizse
502	9 15		gy. v.	Kolozsvár, Bukarest	1406	10 45		"	Zsolna, Berlin	603	9 40		"	N.-Szeb. Gyulafehérv.	6013	11 00		v. v.	Érsekujvár
1304	9 55		sz. v.	Fehring, Graz	152	11 20		"	Vác	25	9 45		sz. v.	Triest, Fiume	123	11 20		sz. v.	Vác
908	10 00		"	Arad, Brassó	¹ Közlekedik minden vasárnap.				401	10 00		gy. v.	Munkács, Kassa	147	11 35		"	Lond. Pár. Bécs	
908	10 20		"	Belgrád, Eszék, Brod	² " " " csütörtökön.				19	10 05		sz. v.	Bicske	101	11 50		k. e. v.	"	
6510	10 40		gy. v.	Kassa, Poprád-Felka	³ " " " hétfőn.				511	10 30		"	Nagy-Káta	¹ Közlekedik minden szombaton.					
8	10 45		sz. v.	Bécs	⁴ " " " ünnep és vasárnap.				317	10 50		"	Hatvan	² " " " csütörtökön.					
322	11 00		v. v.	Ruttka, Miskolcz	⁵ " " " ünnep és vasárnap, jun. 1-től bez. aug. 31-ig.				17	11 45		"	Siófok, Székesfehérvár	³ " " " hétfőn.					
¹ Közlekedik kedden és pénteken.				⁶ Közlekedik jun. 1-től bez. aug. 31-ig.				⁴ " " " ünnep és vasárnap, jun. 1-től bez. aug. 31-ig.				⁵ " " " ünnep és vasárnap, jun. 1-től bez. aug. 31-ig.							
² " " szerdán és szombaton.				⁷ Közlekedik jun. 1-től bez. aug. 31-ig.				⁵ " " " szerdán és szombaton.				⁶ Közlekedik jun. 1-től bez. aug. 31-ig.							
³ " " ünnep és vasárnap május 15-től bez. szept. 15-ig.				⁸ " " " ünnep és vasárnap május 15-től bez. szept. 15-ig.				⁶ " " " szerdán és szombaton, jun. 15. bez. szept. 15.				⁷ Közlekedik jun. 1-től bez. aug. 31-ig.							
⁴ Közlekedik jun. 1. bez. szept. 15.				⁹ " " " ünnep és vasárnap máj. 15-től bez. szept. 15-ig.				⁷ " " " ünnep és vasárnap május 15-től kezdve.				⁸ Közlekedik jun. 1-től bez. aug. 31-ig.							
⁵ " " máj. 15. bez. szept. 15.				¹⁰ " " " ünnep és vasárnap máj. 15-től bez. szept. 15-ig.				⁸ " " " szerdán és szombaton, jun. 1. bez. szept. 15.				⁹ Közlekedik jun. 1-től bez. aug. 31-ig.							
⁶ " " jun. 15. bez. szept. 15.				¹¹ " " " ünnep és vasárnap csak jun. 1-ig.				⁹ " " " szerdán és szombaton, jun. 1. bez. szept. 15.				¹⁰ Közlekedik jun. 1-től bez. aug. 31-ig.							

A vonatok indulása Buda-Császárfürdő kitérőről.

A vonatok érkezése Buda-Császárfürdő kitérőbe.

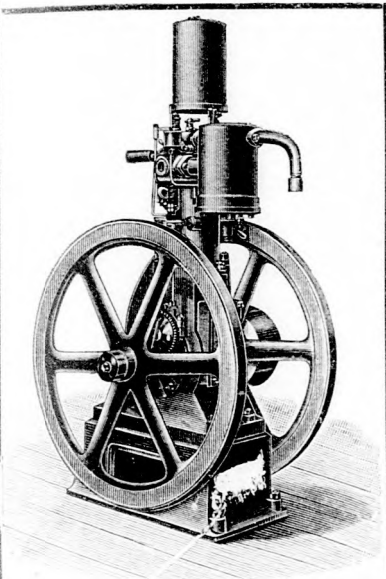
d. e.				d. u.				d. e.				d. u.							
4002	6 24		sz. v.	*Esztergom	4006	1 19		sz. v.	Pilis-Csaba	4001	7 36		sz. v.	*Esztergom	4003	4 16		sz. v.	Esztergom
					4004	2 19		"	Esztergom					4005	8 19		"	Pilis-Csaba	
					4012	7 05		v. v.	Esztergom					4011					

Ganz és Társa

vasöntöde és gépgyár részv.-társaság

B U D A P E S T E N.

Petroleum és benzinmotoraink,

petroleum és benzin
lokomobiljaink

(Bánki és Csonka szab.
rendszere.)

**adómentes és-
ványolajjal
a legolcsóbb
hajtóerő.**

**Hatósági engedély
nélkül
bárhol felállítható.
nem tűzveszélyes,
egyszerű, tartós
szerkezetű,
gépészre nincs
szükség.**

*Árjegyzéket kivá-
natra küldünk.*

A NAGY KRACH!

New-York és London nem kimélték meg az európai száraz-
földet és ezért egy nagy ezüsttáru-
gyár indítatva érezte magát, hogy az egész készletét csak a munka-
erő egy kis kárpótlása ellenben eladja. En meghatalmazva vagyok
ezen megbízást teljesíteni. Én tehát bárkinek megküldöm a követ-
kező tárgyakat pusztán a kárpótlásért, **6 frt 60 krért**; és pedig:

- 6 darab finom asztali kést, valódi angol pengével,
- 6 „ amerikai szab. ezüst vellát egy darabból,
- 6 „ „ „ „ evőkanalat,
- 12 „ „ „ „ kávéskanalat,
- 1 „ „ „ „ levesmerőt,
- 1 „ „ „ „ tejmerőt,
- 2 „ „ „ „ tojás-serleget,
- 6 „ angol Viktoria-tálca,
- 2 „ igen hatásos gyertyatartó,
- 1 „ teaszűrőt,
- 1 „ finom cukorporzó

44 drb összesen 6 frt 60 kr.

Mind e fenti **44** tárgy elébb 40 forintba került és most csak **6 frt 60 kr.** minimális áron kapható. — Az amerikai szabad.
ezüst egy kívül-belül fehérfém, mely ezüst színét 25 esztendeig is meg-
tartja, a miért szavatoltatik. Legjobb bizonyíték, hogy ezen hirdetés

nem csalás. Kötelezem magam itt, a nyilvánosság
előtt, bárkinek, kinek az áru nem
tetszik, a pénzt visszaadni és senki sem mulassza el azt a kedvező
alkalmat, hogy ezen díszes garnitúrát megszerezze, mely gyönyörű

alkalmi és nászajándékul,

továbbá minden jobb háztartásba kiválóan alkalmas.

Egyes egyedül kapható

HIRSCHBERG A.-NÁL az egy. amerikai szab. ezüst-
gyárak főigynöksége
Wien, II., Rembrandtstrasse 19-17. Telefon 7114.

Szétküldés a vidékre utánvétellel vagy az összeg
előzetes beküldése ellenében.

Ehhez **TISZTÍTÓPOR 10 kr.**

Valódi csak az oldalt látható védjeggyel
(egészségtel fém).

Kivonat az elismerő levelekből:

A küldeményt megkaptam s nagyon meg vagyok vele elé-
gedve, kérek még egy küldemény remek garnitúrát 6 frt 60 krért.
Kolozsvár, *Báró Bánffy*.

A remek garnitúrával teljesen meg vagyok elégedve. Laibach,
Bartusch Ottó, kapitány a 37. gyalogezrednél.

A küldeményt megkaptam és azzal teljesen meg vagyok elé-
gedve, kérek még egy ugyanilyen küldeményt. Bozovics, *Keresz-
tes Sándor*, főszolgabíró.

Horváth István

mezőgazdasági és varrógépek, órák és óralánczok gyári raktára **BERHIDÁN.**

Jellego „Győzzön a jobb!”

Nyilvánvaló dolog, hogy fényűzési s kényelmi cikkek tárgyában bővelkedik társadalmunk, de hogy a testi erőt igénylő
nehézebb munkák megtételére hivatott egyének könnyebbségéről és kényelméről aránylag gondoskodva lenne, amilyen például
általán a **kaszálás**, az még manapság is a forró óhajok közé tartozik.

Több évi beható kutatás után egy stájer és egy angol gyárosnak sikerült ezüst-angol-acézel mesterséges uton való össze-
keverés által oly jeles kaszákat előállítani, amelyekről teljes joggal elmondhatni, hogy velők **kényelmesen, önmegkímélőleg, já'szva**
lehet dolgozni.

Ezen párjukat ritkító kaszákat

„Kossuth Lajos kaszák“-nak

nevezik, mely hangzatos elnevezést méltán meg is érdemlik, mert egyszerű kialakulás mellett három napig tartó legerősebb hegyfű-
kaszálás után is megtartják csorbitatlanul vágó élüket, naponta csak kétszer-háromszor kell megfenni s szerfölött könnyűek.

Magyarországon a „Kossuth L.” kaszákból mult évben körülbelül egynegyed millió darab kelt el, amit beigazol azon
tényállás, hogy amely községekben kézen forognak és ismeretesek e jeles kaszák, ott kizárólag csak „Kossuth L.” kaszákat rendel-
nek meg, még pedig tömegesen s másfélket ajándékba sem fogadnak el.

A „Kossuth L.” kaszák árai:

70	75	80	85	90	95	100	cm. hosszu
—,80	—,85	—,90	—,95	1.—	1,05	1,10	frt o. é.

Tíz drb. megrendelésnél a gyűjtő ráadáskép egy ingyen drbot kap bérmentes elszálitással.

Méltóztassék tehát a nagy-írdemű gazdaközönségnek a fentebbiek valódiságáról magának meggyőződést szerzendő, elől-
járóban kísérletképen csak egy próbarendelményt czéggemnél megfenni, amely a nem tetszőket cserében visszaveszi s biztos
vagyok benne, hogy jövőre minden más fajta mellőzésével kizárólag csak a „Kossuth L.”-féle kaszákat fogja használatba venni.

Az érdeklőzőség s egymáshoz való keresztény felebaráti jóindulat azt sugallja, hogy minden szükségleteinket csak a
legkímélőbb, legegyszerűbb, mi.t leg járhatóbb eszközöket hozzuk közforgalomba, szem előtt tartva azt, hogy keresztény gyár
gyártja s keresztény czég hozza azokat forgalomba, miért is ez első sorban felebaráti és járható, nem pedig holmi
Jordán-féle svinlerkereskedő iparlovagok, kik a saját maguk előnyét, nem pedig a testvér magyar gazda érdekét tekintik.

Kérem e részben a m. tisztelt gazdaközönség szives pártfogást, egyidejűleg adva kimerítően tájékoztató értesítést, hogy
cséplőgépek, bakerrosták, vető-, szeeskavágó- és daráló-gépek, sackekék s egyéb e szakbavágó tárgyak (valamennyi szolid angol-
acézel gyártmány) mindig készletben tartanak czéggemnél s olcsóbban adatnak el, mint bármely más czégeknél, keveset mondva:
20 százalékkal és jutányosabban, sőt előnyös részletfizetés mellett is kaphatók és beszerezhetőek, mely után szives szolgálata-
rászra állva, vagyok a nagyírdemű gazdaközönségnek

hazaifui tisztelettel

Horváth István.

Mult évi forgalom: 25,223 mm.
Felhivjuk
a t. cz. gazdaközönség
figyelmét
a budapesti
gyapju-aukcziókra

melyek az év folyamán több sorozatban, nevezetesen július és szeptember hónapokban tartatnak meg.

A bejelentéseknek eléggé korán való beérkezése esetén a czég annál nagyobb versengést biztosíthat ezen aukcziók részére, mivel még a téli hónapokban ébreszti a bel- és külföldi vevők érdeklődését.

Mindennemü felvilágosítással szolgál:

HELLER M. S Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

A szőlő és gyümölcsfák permetezésére, franciaországi tapasztalatok szerint a

részszappan

bizonyult a leghatásosabb s viszonylag a legolcsóbb szernek. (Lásd Mezey Gyula gazd. akad. tanár úr ismertetését a „Köztelek“ mult évi 58-ik számában.)

100 liter részszappan-habarékot, melegítés segélyével a vizen kívül $\frac{1}{2}$ klg. rézgáliczból és 1 klg. gyantaszappanból; **hideg uton** pedig 2 csomag gyantalisztes kecskeméti porból és $\frac{1}{3}$ klg. mészből lehet előállítani. Egy csomag gyantalisztes kecskeméti pornak az ára 25 kr., a súlya 85 gramm, s tartalmaz 250 gramm gyantalisztet és 600 gramm kecskeméti port. Ezen anyagok a **részszappan** elkészítése és alkalmazására vonatkozó utasítással együtt

Mayerfi Zoltántól

Kecskeméten szerezhetők be.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V. Alkotmány-utca 31.

Több évi tapasztalat után bebizonyult, hogy a világ legjobb s eddig felülmulhatatlan és legtökéletesebb, a tartósságánál fogva a legolcsóbb permetezőgép a „VERMOREL“-féle valódi

ECLAIR

peronospora permetező mely eddig minden versenynél az első díjat nyerte el.

Kizárólagos magyarországi képviselet szövetkezetünkél.

Ára 20 forint csomagolással.

AUSSIGI I^a. „RÉZGÁLICZ“

jegezekben vegyítiszta a peronospora elleni védekezésre a gyakorlatban eddig legjobbnak bizonyult gyártmányt és egyéb permetező anyagokat *szavatolás mellett*, úgy szintén „Raffia háncsol“, legjutányosabb árban ajánlunk.

MEGJEGYZÉS.

Szőlőpermetezés céljából szövetkezetünk által szállított és igazolványunkkal ellátott rézgálicz küldeményeket a M. A. Vasutak circa 40% díjkedvezményvel szállítják.

I^a Rézgálicz 98-99%

jegezekben és őrölve és egyéb permetező anyagok továbbá

Szuperfoszfát,

**chilisalétrom,
kénsavas-káli,
kénsavas-ámmon,**

Szőlőtrágya-compositio

és egyéb műtrágyaféléket legjutányosabban ajánl:

a „Hungária“ műtrágya, kénsav és vegyi ipar részvénytársaság Budapest, Váci-körut 21.

„Patria“ irodalmi és nyomdai részvénytársaság, Budapest, (Köztelek.)